

מסורת הש"ס

א) לקמן ד"ג, (ג) וספ"ט
פ"ה, (ז) ס"ה א"ל ור"ג מ"א
היה טעם לחתום י"ב,
(ד) ולקמן ד"ג, (ט) וס"ג,
(ו) כלם ספ"ט מ"א, (ז) וק"ג
(ח) וספ"ט מ"א, (ט) וס"ג
(י) ספ"ט מ"א, (י) וק"ג
אלו ספ"ט מ"א.

תורה אור השלם

ו זאת חקק התורה אשר
עשה יי' לאמר דבר אל בני
ישראל ויקרא אליך פרה
אדמה ותיקח אשר אין
בה מום אשר לא עלה
עליה עלו. במדבר י"ב ב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דלמחר ימי
דלאו למעוטי גמל ממעט
אלא: (ב) תי"ס ד"ה אמר
והי' לקמן ספ"ק, י"ג ד'
ד"ג ע"ג:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה באין וכו'
וכי"ת שאר סידור לשי"ת
ראש סודו. וק"ל קט"ו ע"ה
ועי' כ"ד י"ג ע"ג תוס' ד"ה
תוס' ל"ה:

מוסף רש"י

ולא ברצועה שבין קריית.
דמפ"ה היא ל"ה (קמ"ח ט"ז)

רבינו הגנאל

ואמר בין לנו בין
לשאר אסור, ושמאל
אמר לנו אסור לשאר
סודו, ומחובין לרב
קשה לפר אדומה בעליה
במסורה כשרה, קשיא לרב
דאמר לשאר מוסר אסור
שנמצא מוסר בפה
(פחז) [מסאור] והמציא
פוסל בפירה, אסאי קמי
כשרה, ודריק אבי ורבא
ורבנא דהוא כהני, ליעולם
לשאר נמשאי והא
בפיה מורדת ומשום הכי
לא היה מוסר משאי
עליה, אבל כולי עלמא
מסאור הוא רב, ומרשטי
רבינא לאיקמה רב שבע
פניה הלכתא בוחות
דרב, ויצאון ברובין,
שהו אפסרין כרוכין על
צוארין, ואסיקא דרובין
כרוכין וכ"ש נמשכין,
פולאות, כ"י פרוות של בית
רבי היו יוצאות באפסרין
כרוכין בשבת, ויצאון
ונמשכין בשיר ומזין עליהן
וטובלין במקומן, כ"י שיר,
כעין צמדין כחמורגמין
שירין, ואקשין וכו' טענת
של בהמה בני קבולי
טובאה נינהו והתני כבליים
פ"ק י"ב ויהו והתני כבליים
אדם טענת בהמה
ובליי ושאר כל הטענות

במה בהמה פרק חמישי שבת

נב.

אמר שמואל הלכה כהנאי. פ"ח דהלכה כרד דלמור בין לנו
בין לשאר אסור מדמני אבי ורבה ורבינא דהו דתנאי
אליניה הויה דקשרה בעליה במוסרה ועוד דק"ל (ו) דהלכתא כרב
נאסורי הלך אומר רב פור"ח דכל נטירותא ימירתא אסור כגון

פרה באפסר ובכל נוי בהמה אסור
ללאח ומיהו עגליס ויצאח באפסר
דלאמר כמקון יוצאח סוס כרסן
דאוריחיה כהני או באפסר אל
כשיהיט כרסן ובאפסר אסור ומוחר
להסיס הרסן או האפסר נראש הסוס
בשבת ואין זו אסור טלטול דמוק
הוא לבהמה ואלס המנהיג סוס
כרשות הרבים יזהר שלא יוציא ראש
החבל מתחת ידו טפח ומה שבין ידו
לסוס יגיבי מן הקרקע טפח דהכי
אמרין לקמן בפרקין (ג) ומוחר לכרוך
חבל האפסר סביב זואר הבהמה
וללאח דהא עגלי דרב הויה ומולאות
של בית רבי יוצאים כרוכין:

אדרבה הסתיים דשמואל אמר

דאמר בו, ויהא
לרש"א מה ראייה מיימי מדלמור
שמואל מחליפין לפני רבי כ"י דלכאורה
משמע דהא דקאמר לעיל לא למעוטי
נאקה באפסר דכל זה מדברי שמואל:
קשרה בעליה במוסרה, הוה
מאי לשנוי הא מני מניח
היא והא דמשמע כרית הכוסם
(כ"ק ט"ז): דמוסרה שמירה פתומה היא
היינו דוקא כשור: או יוצאין ברובין,
כ"י כקושי' דמכין לנו וכן פירש
במתמין וקשה לרש"א ולהרב
פור"ח דלעיל משמע דלנוי לביע'
אסור ומיזן רב פור"ח דבהא פליגי
דרב הויה סבר דנטירותא נמי איכא
בכרוכין שחם רובא הבהמה לברוח
יתפסנה בכריכת האפסר ולא הוה משוי
ושמואל סבר כרוכין לא הוה נטירותא:
במתניתא תנא כרוכין אימשך.
רב הויה מתקן
כרוכים לימשך שיש חלל בין אפסר
לזואר שהוא נוח לימשך כשיריה
ושמואל סבר לימשך דוקא שיש חבל
תלוי באפסר: (ו) בבאין מנוי אדם
א"י בהמה, פירש"י ובעוורו אלס
נעמא ונחמס פירש כן דלפילו אחר
שימדו לבהמה מקבל טומאה שאינו
עולה ממלקבל טומאה מכאן ואילך אלא
כעניי מעשה כדמוכח בפ"ק דסוכה
(דף י"ג): גבי קולא ללפילו ומתן
לסיקור וש"י בעלמא פירש כן כרית
במה אשה (לקמן נ"ה): וכופת שאור
שימדו לשיניה דלאמר טוור אורי'
דמיירי כשש שימי מעשה:

ומזין עליהם במקומן. אטערין
לאשמעינן במקומן דלא
חיישינן שמא תפול הוזה על הבהמה
ויפסלו דתנן במסכת פרה (פ"ב מ"ג)
מתיון להוות על האדם והזה על
הבהמה א"ש יש באזוב (לא) ישנה:
וטובלי במקומן, הקשה הר"ר
אליעזר אהאי לא מקשה
הכא טבילה מאן דכר שמייה דפרקין
כרית במה אשה (דף ט"ז). אמאי דתנן
ולא תטבול עד שמרס ומיזן ר"ח
דהכא לא פריך משום דמתני' מייירי
כדין כלים שמחלק בין כלי לכלי ואיזה
מוחר ללאח זו ואיזה אסור ואבג
דקייטע יוצא בקב שלו וא"ש יש זו בית
הוא

מי הוה
ולא איכפת לן אי הוה
א"ש מחמו נמקינת קרן אל
נאסורי הלך אומר רב פור"ח דכל נטירותא ימירתא אסור כגון

פרה באפסר ובכל נוי בהמה אסור
ללאח ומיהו עגליס ויצאח באפסר
דלאמר כמקון יוצאח סוס כרסן
דאוריחיה כהני או באפסר אל
כשיהיט כרסן ובאפסר אסור ומוחר
להסיס הרסן או האפסר נראש הסוס
בשבת ואין זו אסור טלטול דמוק
הוא לבהמה ואלס המנהיג סוס
כרשות הרבים יזהר שלא יוציא ראש
החבל מתחת ידו טפח ומה שבין ידו
לסוס יגיבי מן הקרקע טפח דהכי
אמרין לקמן בפרקין (ג) ומוחר לכרוך
חבל האפסר סביב זואר הבהמה
וללאח דהא עגלי דרב הויה ומולאות
של בית רבי יוצאים כרוכין:

אדרבה הסתיים דשמואל אמר

דאמר בו, ויהא
לרש"א מה ראייה מיימי מדלמור
שמואל מחליפין לפני רבי כ"י דלכאורה
משמע דהא דקאמר לעיל לא למעוטי
נאקה באפסר דכל זה מדברי שמואל:
קשרה בעליה במוסרה, הוה
מאי לשנוי הא מני מניח
היא והא דמשמע כרית הכוסם
(כ"ק ט"ז): דמוסרה שמירה פתומה היא
היינו דוקא כשור: או יוצאין ברובין,
כ"י כקושי' דמכין לנו וכן פירש
במתמין וקשה לרש"א ולהרב
פור"ח דלעיל משמע דלנוי לביע'
אסור ומיזן רב פור"ח דבהא פליגי
דרב הויה סבר דנטירותא נמי איכא
בכרוכין שחם רובא הבהמה לברוח
יתפסנה בכריכת האפסר ולא הוה משוי
ושמואל סבר כרוכין לא הוה נטירותא:
במתניתא תנא כרוכין אימשך.
רב הויה מתקן
כרוכים לימשך שיש חלל בין אפסר
לזואר שהוא נוח לימשך כשיריה
ושמואל סבר לימשך דוקא שיש חבל
תלוי באפסר: (ו) בבאין מנוי אדם
א"י בהמה, פירש"י ובעוורו אלס
נעמא ונחמס פירש כן דלפילו אחר
שימדו לבהמה מקבל טומאה שאינו
עולה ממלקבל טומאה מכאן ואילך אלא
כעניי מעשה כדמוכח בפ"ק דסוכה
(דף י"ג): גבי קולא ללפילו ומתן
לסיקור וש"י בעלמא פירש כן כרית
במה אשה (לקמן נ"ה): וכופת שאור
שימדו לשיניה דלאמר טוור אורי'
דמיירי כשש שימי מעשה:

א"י צמריך להו דאי מדרב נפקא
קמ"ל דרב דימי ואי דרב דימי הוה
אמינא ה"מ נמשכין אבל כרוכין לא קמ"ל
דרב שמואל בר (רב) יהודה: ומזין עליהן
וטובלין במקומן: למימרא דבני קבולי
טומאה נינהו והתנן "טבעת אדם
וטבעת בהמה וכלים וישאר כל הטבעות"
מהורות

אורחיה אשמעינן שאר דיני כלים ומזין
עליהם וטובלין במקומן דין דרך המג' כי
הוא (לקמן דף ט"ז). דקייטע יוצא בקב שלו
וא"ש יש זו בית הוא

עין משפט
נר מצוה

רב נסים גאון

פ"ק חמישי כמה בהמה
שאני פרה דרמיה יקרין,
במסכת ע"ז בפרק אין
מטרידין בהמה ו"ז ד"ו
דברו עלה פי דארץ לא
קאל ר"א אומר ישראל
היו משמדין אותה משעה
שניצרה הסב מאנא אל
חירון קאלו עלי טריק
אל טובא אבד רב וכי
דברו כזה הענין לפה
שאמר רבי אליעזר לפי
מה שבא חירון אטרו
כרוך שאלה כנאי ידעינן,
ובאה התשובה אבד רב
כנאו כוס ארום מעברין
לפניה בשעה שעולה עליה
וכי, אר הכי אסאי דמיה
יקרין האילי ושמיה שערות
פוסלות בה.